

Jak zgłosić wierzytelność w upadłości. Skutki spóźnionego zgłoszenia wierzytelności -w postępowaniu uproszczonym konsumenckim.

Aby uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym i mieć szansę odzyskać chociaż część należnych pieniędzy należy zgłosić wierzytelność syndykowi. Konieczne jest zalogowanie do systemu teleinformatycznego KRZ, który pozwala wierzycielowi elektronicznie składać wszelkie pisma w toku postępowań (zgłoszenie wierzytelności, sprzeciw co do listy wierzytelności, skarga na czynność syndyka, oferta w toku sprzedaż nieruchomości).

Składanie pism przez ten system jest obowiązkowe, a pisma złożone w drodze tradycyjnej będą podlegać zwrotowi (nie dotyczy to jednak szczególnej kategorii podmiotów jak pracownicy, wierzyciele alimentacyjni, uprawnieni z tytułu renty itp.). Również załączniki do ww. pism są składane w formie elektronicznej (możliwe jest elektroniczne poświadczenie dokumentów przez doradców restrukturyzacyjnych). Akta sprawy są prowadzone wyłącznie elektronicznie, a wierzyciel będzie miał do nich dostęp przez system teleinformatyczny. Dokumenty pobrane z KRZ (podobnie jak pobrane dzisiaj elektroniczne odpisy z Krajowego Rejestru Sądowego) stanowią dokumenty urzędowo poświadczone.

Najwięcej trudności po stronie wierzyciela jest wybór właściwej kategorii zaspokojenia wierzytelności. Chodzi o to, żeby przyporządkować odpowiednią kategorię do wierzytelności, którą dysponujemy. Listę kategorii zaspokojenia znajdziemy w art. 342 prawa upadłościowego. W zgłoszeniu wierzytelności podajemy również numer rachunku bankowego. Nieumieszczenie tej informacji w zgłoszeniu może zostać zakwalifikowane jako brak formalny. Dobrą praktyką będzie również załączenie dowodów potwierdzających istnienie wierzytelności. Brak takich dowodów również może stanowić brak formalny, bo np. pojawi się problem z ustaleniem czy dana wierzytelność np. uległa przedawnieniu.

Zgłoszenia wierzytelności dokonuje się w terminie wyznaczonym w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości a także w pierwszym zawiadomieniu pisemnym syndyka w pouczeniu. W postępowaniach wszczętych dla wniosków złożonych przed 1 grudnia 2021, termin liczony byłby zatem nie od ogłoszenia upadłości, ale od dokonania obwieszczenia w MSiG. W praktyce bardzo często zdarza się, że wierzyciel o ogłoszeniu upadłości dowiadyuje się już po upływie terminu na zgłaszanie wierzytelności

Upływ terminu na zgłoszenie wierzytelności nie oznacza, że nie można już dokonać zgłoszenia. Jest to możliwe, jednak wiąże się z określonymi skutkami. W przypadku przekroczenia terminu na zgłoszenie wierzytelności konieczne będzie wniesienie tzw. zryczałtowanych kosztów postępowania upadłościowego.

Nawet gdy opóźnienie powstało na skutek okoliczności, za które wierzyciel nie ponosi odpowiedzialności, to dalej powinien wnieść stosowną sumę. Opłata od spóźnionego zgłoszenia wierzytelności wynosi równowartość 15% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Syndyk zobowiązuje wierzyciela do uiszczenia opłaty na rachunek bankowy wskazany przez syndyka w wyznaczonym terminie.

Przepisy stanowią, że opłatę pobiera się również w sytuacji, gdy opóźnienie powstało bez winy wierzyciela (np. wierzyciel przebywał w szpitalu). Wyjątkiem jest sytuacja, gdy zgłoszenie wierzytelności po upływie terminu jest wynikiem czynności syndyka, sądu lub innego organu administracyjnego.

Wierzyciel składając wierzytelność po terminie, musi się liczyć z tym, że czynności już dokonane w postępowaniu upadłościowym są wobec niego skuteczne. Oznacza to, że wierzyciel nie może zaskarżyć lub żądać powtórzenia czynności, które zostały już dokonane w postępowaniu upadłościowym. Może się okazać, że pomimo zgłoszenia, nasza wierzytelność nie zostanie w ogóle zaspokojona.

W postępowaniu uproszczonym konsumenckim syndyk nie sporządza listy wierzytelności, ale uwzględnia te zgłoszone w projekcie planu spłaty. Taki plan najpierw doręcza upadłemu i wierzycielom, a następnie składa sądowi upadłościowemu. Art. 491(14) ust. 6 ustawy Prawo upadłościowe mówi o tym, że zgłoszenie wierzytelności po złożeniu przez syndyka projektu planu spłaty wierzycieli, pozostawia się bez rozpoznania.

Ostatecznie oznacza to, że wierzyciel nie uzyska żadnej kwoty w postępowaniu upadłościowym. Uznana wierzytelność uwzględnia się tylko w planach spłat lub planach podziału funduszy masy upadłości sporządzonych po jej uznaniu -co należy do rzadkości.

Aby uniknąć konieczności poniesienia dodatkowych kosztów, wynikających ze spóźnionego zgłoszenia wierzytelności, warto ustalić z syndykiem aktualny etap postępowania upadłościowego.

Natomiast wierzyciel, który ma wierzytelności zabezpieczone na majątku dłużnika, zanim rozpocznie proces spóźnionego zgłoszenia wierzytelności, powinien ustalić z syndykiem czy jego wierzytelność nie znajduje się już na liście. Takie wierzytelności umieszcza się bowiem z urzędu.